

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
නීති පීඨය

නීතිවේදී උපාධි පරීක්ෂණය, තෙවන වසර - 2019

පරිපාලන නීතිය
(පෑ තුනයි)

මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 07

ප්‍රශ්න හතරකට (04) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
(නොපැහැදිලි අත්අකුරු සඳහා ලකුණු අඩු කෙරේ.)

01. බල ක්ෂේත්‍රයෙන් පිටත ගනු ලැබූ පරිපාලන ක්‍රියා අභියෝගයට ලක් කිරීමට නූතනයේ බිහි වූ පදනම් කොපමණ තිබුණත්, එබඳු ක්‍රියා විවරණය කිරීමේ ප්‍රධාන හේතුවක් බලාතික්‍රමණ මූලධර්මය විසින් තවමත් ක්‍රියාත්මක කරයි. බලාතික්‍රමණ මූලධර්මය සාරවත් වූ නමුත් සංකීර්ණ බවට පත්ව තිබෙන මූලධර්මයකි. විවාදිත පරිපාලන ක්‍රියා විමර්ශනය කිරීම සඳහා අධිකරණය තවදුරටත් මෙම මූලධර්මය පුලුල්ව අදාළ කර ගනී.

බලාතික්‍රමණ මූලධර්මයේ ස්වභාවය හා විෂය ක්ෂේත්‍රය උක්ත ප්‍රකාශය මගින් නිවැරදිව පෙන්නුම් කරන්නේ ද? උචිත නඩු තීරණ අධිකාරීන් උපුටා දක්වමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන නීතිමය තත්වය සාකච්ඡා කරන්න. ඔබේ පිළිතුරට හේතු දක්වන්න.

02. ජාතික පාරිසරික පනත දක්වන ආකාරයට පරිසරයට බලපෑමක් ඇති කිසිදු ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතියක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන පාරිසරික බලපෑම් බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමෙන් තොරව අරමිභ කළ නොහැක. පනතේ දක්වන ආකාරයට පාරිසරික බලපෑම් බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීමට හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අදාළව පුළුල් බලතල මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා සතුවෙයි. තවද, පාරිසරික බලපෑම් බලපත්‍රයට අදාළව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ලබාදෙන කිසිදු තීරණයක් කිසිදු

අධිකරණයක අභියෝගයට ලක් කළ නොහැක. එක්මන් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වන සුමනා මෙම කාරණයට අදාළ අයෙකු බලතල විෂය භාර ලිපිකරු වන පෙරේරා වෙත පැවරීමක් සිදුකරයි. ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතියක් අරඹන කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන පාරිසරික තක්සේරු බලපත්‍රය ලබා ගැනීමට අයදුම්පත්‍රයක් ව්‍යවකාශකයකු වන ආකාඡ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට භාරදුන්නද පෙරේරා ආකාඡ ගේ අයදුම ප්‍රතික්ෂේප කරයි. මෙම කාල සීමාව තුළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් වෙනත් පාරිසරික තක්සේරු බලපත්‍ර අයදුම්පත් දෙකක් අනුමත කර ඇත. එම ගාඩාවේම සේවය කරන ලිපිකරුවෙකු වන ප්‍රනාන්දු ඔහු පොද්ගලිකව පෙර සිට හදුනන ගොඩනැගිලි කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු වන භාෂණ හට පාරිසරික බලපෑම් බලපත්‍රයක් ප්‍රදානය කරයි. රජය විසින් අරඹන කිරීමට නියමිත ව්‍යාපෘතියකට අදාළව පාරිසරික බලපෑම් බලපත්‍ර අයදුම් පත්‍රයක් නිවාස අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාරදෙන අතර එම ව්‍යාපෘතියේ තොරතුරු සොයා බැලීමකින් තොරවම සුමනා අමාත්‍යාංශයට බලපත්‍රය ලබාදෙයි.

අදාළ මූලධර්ම හා නඩු තීරණ නීතිය වෙත අවධානය යොමු කරමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ උක්ත තීරණ වල නීත්‍යානුකූලතාවය සකවීජා කරන්න.

03. සමානුපාතිකතාවය පිළිබඳ මූලධර්මය පුලුල් ස්වාභාවයෙන්, ප්‍රගතිශීලී ලෙස පරිපාලන ක්‍රියා විවරණයට (review) අදාළ නව රීතීන් සකසයි. සමහරක් විද්වතුන් තර්ක කරන ආකාරයට, සමානුපාතිකතාවය පිළිබඳ මූලධර්මය හදුන්වා දීමත් සමගම අතාර්කිතතාවය (irrationality) හා අයුක්තිසහගතතාවය (unreasonableness) පිළිබඳ වන මූලධර්මයන් වල වැදගත්කම සැලකිය යුතු අන්දමින් අඩුවී ඇත.

පරිපාලන නීති ක්ෂේත්‍රයේ නූතන සංවර්ධනයන් වෙත අවධානය යොමු කරමින් උක්ත ප්‍රකාශය අගයන්න. නඩු තීරණ අධිකාරීන් මගින් ඔබේ පිළිතුර තහවුරු කරන්න.

04. බදු පදනමක් යටතේ ලබාගත් රජයේ ඉඩමක් වන සින්තක්කරවත්ත අප්පුනාමි විසින් වගාකර ඇත. සින්තක්කරවත්ත මායිමේ ඇති සුහදුරාම විහාරයේ ප්‍රධාන ස්වාමීන් වහන්සේට, සින්තක්කරවත්ත එම විහාර භූමියට සම්බන්ධ කිරීමට අවශ්‍යව ඇත. වසර 10ක බදු කාලය අවසානයේ එම බදු ගිවිසුම අලුත් කිරීමට අදාළව අයැදුම්පතක් අප්පුනාමි විසින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත භාරදුන්නද, එම බදු ගිවිසුම අලුත් කිරීමට පෙර ඔහු මිය ගියේය. අප්පුනාමිගේ පුතා වන ජයන්ත, සිය පියාගේ නමට වන බදු ගිවිසුම තමාගේ නමට පවරා ගැනීමට ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාගෙන් ඉල්ලා සිටි විට, අප්පුනාමිගේ නම කපාදමා ඒ සඳහා ජයන්තගේ නම බදු ගිවිසුමේ ලියා ඔහුට බදු ගිවිසුම ලබා දෙන ලදී. ප්‍රධාන ස්වාමීන් වහන්සේගේ බලපෑම මත, සුහදුරාම විහාරය වෙත සින්තක්කරවත්ත ලබාදෙන ලෙස නියෝගයක් පළාත් ඉඩම් කොමසාරිස්වරයාට, පළාත් අමාත්‍යවරයා විසින් නිකුත් කර ඇත. පසුව පළාත් ඉඩම් කොමසාරිස්වරයා, ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාට ජයන්ත සමග ඇති බදු ගිවිසුම අවලංගු කරන ලෙසට උපදෙස් දෙන ලදී. පසුව ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා විසින් බදු ගිවිසුම අවලංගු කළ අතර මුලින් බදු ගිවිසුමට එලඹුණු පුද්ගලයෙක් මියගිය පසු එය අලුත් කිරීමට නොහැකි බව ජයන්තට දැනුම් දෙයි.

අධිකාරීන්ගේ තීරණය අභියෝගයට ලක්කිරීමට ජයන්ත බලාපොරොත්තු වේ. අදාළ නීති මූලධර්ම හා නඩු තීරණ ඇසුරින් ඔහුට උපදෙස් දෙන්න.

05. දේශපාලන සරණාගතභාවය ඉල්ලා සිටිමින් 2010 මාර්තු මස බංග්ලාදේශයේ සුලතර ජන කණ්ඩායමක සාමාජිකයෙක් වන බෞද්ධාගමික භානුක සිය ගැබිණි බිරිද සහ දරුවන් දෙදෙනා සමග කොළඹට පැමිණ ඇත. එක්සත් ජාතීන්ගේ සරණාගතයන් පිළිබඳ මහ කොමිසම (UNHRC) විසින් භානුක පවුලේ සරණාගත අයැදුම්පත්‍රය පිළිබඳ අවසාන තීරණයක් ගන්නා තුරු, අදාළ පනතේ බලතල ප්‍රකාරව විෂයභාර අමාත්‍යවරයා වසර 5ක තාවකාලික නවාතැන් විසා බලපත්‍රයක් නිකුත් කරයි. මේ අතරතුරදී ශ්‍රී ලංකාවේදී භානුක පවුලට තවත් දරුවෙකු ලැබේ. UNHRCහි විසා අයැදුම්පත්‍රය අනුමත වෙමින් (pending) තිබෙන අතරතුරදී, 2015දී ඔහුගේ විසා කාලය තවත් වසර 5කට දිර්ඝ කරන ලදී. බංගලාදේශ බෞද්ධ සරණාගතයන් 500කට ශ්‍රී

ලංකාව තුළ ස්ථිර පදිංචි තත්වයක් (permanent residency) ප්‍රදානය කිරීමට හා ශ්‍රී ලංකාවේදී උපන් එම ජන කොටසගේ දරුවන්ට ශ්‍රී ලංකාවේ පුරවැසිභාවය අයැදුම් කළ හැකි වන ලෙසත් වන තිරණයක් 2016 දී අමාත්‍යවරයා ගෙන ඇති බව වාර්තා වේ. පසුව සිදුවූ කැඩිනටි මණ්ඩල සංශෝධනයක් හේතුවෙන් නව අමාත්‍යවරයෙක් පත් විය. 2019 ජූනි 30 දින නව අමාත්‍යවරයා නිකුත් කළ නිවේදනයට අනුව දැරීමට සිදුවන පිරිවැය සහ සරණාගතයන් අතර 'ත්‍රස්තවාදීන්' සැකව සිටිය හැකිය යන අනතුර නිසා බංගලාදේශ සරණාගතයන්ට මෙරට පදිංචිය හෝ පුරවැසිභාවයට අදාළව අවසර ලබා නොදෙන බව දක්වන ලදී. පිටුවහල් කිරීමට අදාළ නිවේදනයක් භානුකගේ පවුලට පසුව ලැබුණි.

භානුකගේ පවුල සඳහා ප්‍රතිකර්ම ලබාගැනීමට හැකි පදනමේ ඔබගේ අවබෝධය පරිදි අදාළ නඩු තිරණ හා පරිපාලන නීති මූලධර්ම ආශ්‍රයෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

06. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12 (1) ව්‍යවස්ථාවට විශේෂ වැදගත්කමක් දෙමින් මූලික අයිතිවාසිකම්, පරිපාලන ක්‍රියා මගින් උල්ලංඝනය (contravene) නොවිය යුතු බවට මෑතකාලයේ අධිකරණය මගින් තහවුරු කර ඇත. ශ්‍රේණිධර්මකරණය නිරීක්ෂණය කර ඇති පරිදි, සාධාරණව (fairly) හා වෙනස්කමකට ලක් නොකර (without discrimination) මෙම බලතල භාවිතා කළ යුතු අතර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පිළිගෙන ඇති සමානාත්මතාවයේ අයිතිය උල්ලංඝනය නොකළ යුතුය. මෙම අර්ථනිරූපනය හේතුවෙන් මූලික අයිතිවාසිකම්, සමානාත්මතාවය හා සමාන රැකවරණයේ අයිතිය සියලු අපහැදිලිකම් අතර ඊට අයැදුමක් සඳහා වන අතිරේක විමර්ශන පදනමක් ලෙස වර්ධනය වී ඇත.

පරිපාලන ක්‍රියා විමර්ශනය කරන පදනමක් බවට මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයක් පත්ව ඇත්තේ කෙසේද යන්න, උත්ත ප්‍රකාශය ආශ්‍රයෙන් සාකච්ඡා කරන්න. අදාළ සංකල්ප හා නඩු තිරණ නීතිය පිළිබඳ ඔබේ අවබෝධය ඇසුරින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

07. 'ස්වාධීන පුද්ගලයන් තුළ වන දෙයක් බවත් එය අත්හැර කළ නොහැකි (inalienable) දෙයක් බවත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාශ කරයි. නියෝජිත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යටතේ පුද්ගලයන් සතු මෙම බලය එක් කාලයකට නියමිත ක්‍රියා වලට අදාළව යම් පුද්ගලයන් හරහා ක්‍රියාවට නංවයි.' - *මුලංකුලම් සහ තවත් අය එදිරිව කාර්මික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය සහ තවත් අය* ([2000] 3 Sri LR. 243 at p. 245).

අධිකරණ හා දර්ශනය තුළ මහජන බැඳියාවන් (public interest) ආරක්ෂා කිරීමට, මහජන හා මූලධර්මය (Public Trust Doctrine) මෙවලමක් ලෙස කේලස වර්ධනයට ඇත්දැයි, උක්ත ප්‍රකාශය විදහා දක්වමින් අදහස් දක්වන්න.

***